Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0212

Vloga politik EU pri oblikovanju evropskega modela športa

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. oktobra 2025 o vlogi politik EU pri oblikovanju evropskega modela športa (2025/2035(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 6 in 165, ki določata pristojnosti in ukrepe Unije na področju športa, zlasti spodbujanje evropske razsežnosti v športu ob upoštevanju njegove posebne narave, na prostovoljstvu temelječih struktur in njegove družbene in vzgojne vloge, ter členov 26 in 114, ki določata pristojnosti Unije na notranjem trgu,

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Erasmus+, programa Unije za izobraževanje in usposabljanje, mladino ter šport, ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1288/2013[1] in zlasti poglavja IV o športu,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. julija 2007 z naslovom Bela knjiga o športu (COM(2007)0391),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. januarja 2011 z naslovom Razvijanje evropske razsežnosti v športu (COM(2011)0012),

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. februarja 2012 o evropski razsežnosti v športu[2],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2013 o vnaprejšnjem dogovarjanju o izidih tekem in korupciji v športu[3],

---

1 UL L 189, 28.5.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj.
2 UL C 239 E, 20.8.2013, str. 46.
3 UL C 36, 29.1.2016, str. 137.

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. februarja 2017 o celovitem pristopu k športni politiki: dobro upravljanje, dostopnost in celovitost[1],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. maja 2021 s priporočili Komisiji o izzivih v digitalnem okolju za organizatorje športnih dogodkov[2],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. novembra 2021 o športni politiki EU: ocena in možne poti naprej[3],

– ob upoštevanju študije o športni politiki EU: ocena in možne poti naprej, ki jo je naročil Odbor za kulturo in izobraževanje in junija 2021 objavil Generalni direktorat za notranjo politiko[4],

– ob upoštevanju študije Komisije o evropskem modelu športa, objavljene aprila 2022[5],

– ob upoštevanju resolucije Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 3. junija 2024 o delovnem načrtu Evropske unije za šport (1. julij 2024 – 31. december 2027)[6],

– ob upoštevanju poročila Komisije z dne 14. februarja 2024 o izvajanju in ustreznosti delovnega načrta Evropske unije za šport za obdobje 2021–2024 ter priporočilu o spodbujanju zdravju koristnih telesnih dejavnosti v različnih sektorjih (COM(2024)0073),

– ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj (konvencija iz Macolina), ki je bila podpisana 18. septembra 2014,

– ob upoštevanju revidirane Evropske listine o športu, ki jo je Svet Evrope sprejel 13. oktobra 2021,

---

1 UL C 252, 18.7.2018, str. 2.
2 UL C 15, 12.1.2022, str. 18.
3 UL C 224, 8.6.2022, str. 2.
4 Študija – *EU sports policy: assessment and possible ways forward* (Športna politika EU: ocena in možne poti naprej), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko, junij 2021.
5 Evropska komisija: Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo, Sennett, J., Le Gall, A., Kelly, G., Cottrill, R. in drugi, Study on the European sport model – A report to the European Commission (Študija o evropskem modelu športa – Poročilo za Evropsko komisijo), Urad za publikacije Evropske unije, 2022, https://data.europa.eu/doi/10.2766/28433.
6 UL C, C/2024/3527, 3.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj.

– ob upoštevanju Mednarodne listine Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) o telesni vzgoji, telesni dejavnosti in športu iz leta 2015,

– ob upoštevanju nedavnih sodb Sodišča Evropske unije, ki so se nanašale na šport, med drugim v zadevah C-124/21 P, International Skating Union/Komisija[1], C-680/21, Royal Antwerp Football Club/Union royale belge des sociétés de football association[2], C-333/21, European Superleague Company/FIFA in UEFA[3], in C-650/22, FIFA/BZ[4] ,

– ob upoštevanju resolucije Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 12. decembra 2021 o ključnih značilnostih evropskega modela športa[5] ,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A10-0157/2025),

A. ker je šport evropska javna dobrina in ima v Evropi vse večjo družbeno, gospodarsko, politično in kulturno vrednost;

B. ker imata šport in telesna dejavnost pomembno vlogo v življenju ljudi, saj združujeta skupnosti in ljudi ter izboljšujeta njihovo zdravje in dobro počutje;

C. ker šport in telesna dejavnost spodbujata povezovanje in vključevanje ter vzbujata občutek skupnosti, zlasti udeležencem z manj priložnostmi;

D. ker imata šport in telesna dejavnost ključno vlogo pri spodbujanju vrednot EU, kot so demokracija, spoštovanje, solidarnost, raznolikost in enakost;

E. ker evropski model športa temelji na glavnih značilnostih, kot so načela solidarnosti, trajnostnosti, integritete, vključevanja, športnih dosežkov, teritorialnosti in odprtosti tekmovanj;

---

1 Sodba Sodišča z dne 21. decembra 2023, International Skating Union/Evropska komisija, C-124/21 P, ECLI:EU:C:2023:1012.

2 Sodba Sodišča z dne 21. decembra 2023, UL in SA Royal Antwerp Football Club/Union royale belge des sociétés de football association ASBL, C-680/21, ECLI:EU:C:2023:1010.

3 Sodba Sodišča z dne 21. decembra 2023, European Superleague Company, SL/Fédération internationale de football association (FIFA) in Union of European Football Associations (UEFA), C-333/21, ECLI:EU:C:2023:1011.

4 Sodba Sodišča z dne 4. oktobra 2024, Fédération internationale de football association (FIFA)/BZ, C-650/22, ECLI:EU:C:2024:824.

5 UL C 501, 13.12.2021, str. 1.

F. ker je treba ohraniti zdravo ravnovesje med reprezentančnimi in klubskimi tekmovanji;

G. ker evropski model športa zajema poklicni in množični šport;

H. ker je šport gonilo kohezijske politike EU, zlasti na podeželskih, prikrajšanih in oddaljenih območjih, ki se spoprijemajo z omejenimi sredstvi in infrastrukturo ter upadanjem članstva;

I. ker večina prihodkov množičnega športa temelji na plačilih državljanov, neplačanem delu prostovoljcev, podpori lokalnih podjetij in občinskih subvencijah;

J. ker evropski model športa zajema razvoj ženskega športa in spodbujanje enakosti spolov v športu;

K. ker se število prostovoljcev v množičnem športu zaskrbljujoče zmanjšuje;

L. ker športniki pogosto nimajo ustrezne socialne zaščite, njihovi športni koledarji in koledarji tekem so vse bolj intenzivni, obenem pa težko združujejo izobraževanje in zaposlitev s svojo športno kariero;

M. ker so nedavne sodbe Sodišča Evropske unije priložnost, da politika EU še izboljša evropski model športa;

N. ker so v športu prisotni številni izzivi, med drugim težave pri vodenju, korupcija, vnaprejšnje dogovarjanje o izidih tekem, doping, spletno piratstvo in diskriminacija;

O. ker bi lahko prihodke, ki jih organizatorji športnih dogodkov izgubijo zaradi spletnega piratstva športnih vsebin v živo, vložili nazaj v športni ekosistem EU;

P. ker so se pojavili novi in spreminjajoči se trendi pri lastništvu v športu, med drugim zaradi tujih naložb in večjega števila lastnikov;

Q. ker prevelika komercializacija ter povsem dobičkonosni razvedrilni lastniški modeli in tekmovanja ogrožajo izenačenost in integriteto v poklicnem športu;

Evropski model športa: v prid družbi in za večjo vključenost

1. ponovno poudarja, da je trdno zavezan zaščiti evropskega modela športa, pri katerem šport in telesna dejavnost koristita družbenim ciljem in prispevata k vsem ključnim področjem politike EU;

2. priznava, da je treba zaščititi evropski model športa ter na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni še naprej zagotavljati trajnostni razvoj športa in telesne dejavnosti, in sicer vse od množičnega do poklicnega športa;

3. poudarja, da je treba evropski model športa še naprej razvijati v skladu z interesi državljanov, vrednotami in prednostnimi nalogami politike EU, kot so enakost, raznolikost, vključevanje, trajnostnost, zdravje in dobro počutje, ter evropskim socialnim modelom in konkurenčnostjo EU;

4. poziva vse deležnike, naj bolj spodbujajo varen, vključujoč in pravičen šport, ki je dostopen vsem, pri čemer naj posebno pozornost namenijo enakosti spolov, boju proti vsem oblikam nasilja, diskriminacije in nadlegovanja ter izboljšanju dostopnosti športne infrastrukture;

5. v zvezi s tem poudarja, da je treba v vseh športih poskrbeti za vključenost invalidov, tudi za njihovo sodelovanje v postopkih upravljanja in odločanja;

6. poudarja, da mora evropski model športa temeljiti na načelu športa kot javne dobrine, pri čemer je treba zagotoviti, da se bodo javne naložbe v šport družbi obrestovale v obliki vključenosti, zdravja, izobraževanja in socialne kohezije;

7. poudarja, da ima telesna dejavnost izjemno pomembno vlogo za vse, ne glede na starost, ter takoj in dolgoročno koristi telesnemu in duševnemu zdravju, prispeva pa tudi k razvoju in ohranjanju socialnih in življenjskih spretnosti;

8. poudarja, kako pomembno je spodbujati telesno dejavnost med otroki in mladimi ter v to med drugim vključiti športnike in parašportnike kot vzornike, in poziva k večjim naložbam v potrebno športno infrastrukturo v šolah, kakovostno telesno vzgojo in obšolske športne programe;

9. poudarja, da ima šport preventivno vlogo pri spoprijemanju z družbeno izolacijo, nasiljem in radikalizacijo mladih, ki jih je treba zaščititi pred vsemi oblikami zlorab v športu;

10. poudarja, da imajo prostovoljci ključno vlogo v športu, in poziva Komisijo, naj skupaj z državami članicami pripravi priporočila za podpiranje in spodbujanje prostovoljstva v športu, vključno s smernicami za privabljanje, priznavanje in ohranjanje prostovoljcev v športu, tako množičnem kot poklicnem;

11. priznava, da množični šport v Evropi zaznamujejo tesno sodelovanje civilne družbe s klubi in zvezami, zakoreninjenimi v skupnosti, ki temelji na prostovoljstvu;

Evropski model športa: podpiranje vrednot in solidarnosti EU

12. poudarja, da je načelo solidarnosti poglavitnega pomena, če naj šport služi interesom vseh in jih spodbuja, ne pa da ima od njega korist le peščica, ter ponavlja, da je treba z učinkovitejšimi mehanizmi

finančne solidarnosti bolj povezati poklicni in množični šport, da bi optimizirali njegov razvoj;

13. poziva Komisijo, naj športne vodstvene organe spodbuja k izvajanju mehanizmov in politik za razvoj mladih, s katerimi bi klube nagrajevali za treniranje igralcev, ki prispevajo k nadaljnji uspešnosti poklicnih tekmovanj, ter tako zagotovili dolgoročno konkurenčnost športnega sektorja;

14. poziva Komisijo, naj objavi študijo, v kateri bodo predstavljeni obstoječi mehanizmi finančne solidarnosti in prerazporeditveni programi za različne športe in ravni v EU, ter naj poda priporočila za njihov nadaljnji razvoj;

15. v zvezi s tem poziva Komisijo, naj podpre pravno varnost za športne vodstvene organe in preuči, ali so potrebni prerazporeditveni mehanizmi med velikimi in malimi ligami, klubi ali tekmovanji ter v različnih disciplinah, tudi v mladinskih športih;

16. poudarja, da je treba v skladu z že obstoječimi horizontalnimi prednostnimi nalogami precej povečati finančna sredstva za šport in telesno dejavnost, zlasti v programu Erasmus+ za obdobje 2028–2034, ter podpreti nadaljnjo sinergijo med drugimi programi in skladi;

17. priznava, da ima lahko program Erasmus+ vodilno vlogo pri finančnem podpiranju organizacij množičnega športa ter da pozitivno vpliva na državljane in družbo;

18. poziva Komisijo, naj oblikuje dostopne in obsežne sheme financiranja za športne klube in organizacije z jasnimi in dostopnimi mehanizmi, da bodo namenska sredstva dosegla tiste na lokalni ravni;

19. poziva Komisijo in države članice, naj prek skladov EU, kot je Evropski sklad za regionalni razvoj, podpirajo naložbe v varno in dostopno športno infrastrukturo na vseh ravneh, pri tem pa naj bo poudarek na podeželju in prikrajšanih mestnih soseskah;

20. meni, da so predpisi o finančni vzdržnosti v športu bistveni, če naj se zagotovita dolgoročna uspešnost in integriteta poklicnega športa v EU; spodbuja Komisijo in države članice, naj spodbujajo dosledne standarde finančnega upravljanja v vseh poklicnih športih, in poudarja, da je treba učinkovito izvrševati in posodabljati te ukrepe, kar zajema tudi ustrezen nadzor nad plačami športnikov;

21. poziva države članice, naj še naprej vztrajajo pri tem, da bi moralo podeljevanje pravic za gostitev večjih športnih dogodkov temeljiti na dosežkih, gostitelji, organizatorji in sponzorji pa bi morali spoštovati vrednote evropskega modela športa, vključno s človekovimi pravicami, demokratičnimi vrednotami in trajnostnostjo;

22. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo okoljsko odgovornost in prilagajanje podnebnim spremembam v športu, vključno s trajnostnim upravljanjem opreme in športne infrastrukture, organizacijo nizkoogljičnih dogodkov in okoljskim izobraževanjem prek športa;

23. se zaveda, da v evropskem športu vse bolj narašča trend tujih naložb in lastništva, ter poziva Komisijo, naj njegov učinek upošteva pri podpiranju prizadevanj za ohranitev finančne integritete in izenačenosti v evropskem športu;

24. se zaveda tveganj organiziranega in finančnega kriminala v športu ter meni, da je treba zagotoviti dosledno izvajanje skrbnega pregleda, kar zadeva naložbe in lastništvo v evropskem športu, tudi z razširitvijo okvira EU za preprečevanje pranja denarja na poklicni šport;

25. obsoja vse oblike vnaprejšnjega dogovarjanja o izidih tekem, ki ogroža integriteto in pošteno igro, ter poziva države članice in športne organe, naj izboljšajo preventivne ukrepe, in sicer z večjim spremljanjem, izobraževalnimi kampanjami in sodelovanjem z organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj;

26. poziva Svet, naj odpravi zastoj pri podpisu in ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o prirejanju izidov športnih tekmovanj;

27. poudarja, da se je treba na ravni EU z izobraževalnimi kampanjami in kampanjami za ozaveščanje spoprijeti z vse bolj perečim problemom dopinga na vseh ravneh športa;

28. spodbuja Komisijo in države članice, naj povečajo ukrepe proti spletnemu piratstvu, in poziva Komisijo, naj pripravi predlog za ciljno zakonodajo, s katero bi obravnavali vprašanje spletnega piratstva športne in druge vsebine v živo, tudi z izboljšanjem digitalnih mehanizmov izvrševanja, izvajanjem obveznosti glede poznavanja poslovnih strank, spodbujanjem sodelovanja s spletnimi platformami in ozaveščanjem potrošnikov;

29. izpostavlja, da je dinamično oblikovanje cen vstopnic vse pogostejše, kar lahko zmanjša dostopnost športnih dogodkov v Evropi, in poziva, naj se podrobno spremlja, ali udeleženci na trgu spoštujejo zakonodajo EU;

Evropski model športa: za spodbujanje kolektivnega upravljanja, pravic športnikov in želja navijačev

30. priznava, da je neodvisnost športa pogojena z dobrim upravljanjem, in poziva mednarodne, evropske in nacionalne športne organizacije ter predstavniške organizacije deležnikov, naj uveljavljajo najvišje

standarde upravljanja, integritete in preglednosti z ustreznim sistemom zavor in ravnovesij, da bi zagotovili odgovornost;

31. poziva Komisijo, naj preveri učinkovitost in doslednost sedanjih ukrepov EU na teh področjih ter oblikuje ciljno usmerjene ukrepe in odzive politike, da bi se spoprijeli s še nerešenimi izzivi;

32. poziva k sodelovanju med športnimi organizacijami in javnimi organi, da bi ohranili te standarde in poskrbeli, da bo šport ostal zaupanja vreden, varen in etičen prostor za vse udeležence;

33. poudarja, da je pomembno poskrbeti, da vse institucije, športni vodstveni organi in deležniki spoštujejo načela iz sodne prakse Sodišča Evropske unije na področju športa;

34. pozdravlja prizadevanja vodstvenih organov na področju kolektivnega upravljanja in spodbuja nadaljnje ukrepe za večjo zastopanost deležnikov pri odločanju, z izrecno zavezo, da se zagotovi udeležba športnikov in navijačev;

35. poziva športne vodstvene organe, naj izvajajo nadaljnje ukrepe za enakost, raznolikost in vključevanje, zlasti za odpravo nezadostne zastopanosti žensk na vodstvenih položajih;

36. poudarja, da je treba za udeležbo deležniških organizacij v postopkih upravljanja najprej uveljaviti standarde zastopanosti in preverjanja;

37. poziva Komisijo, naj spodbuja socialni dialog v športu kot ključni proces odločanja v skladu z načeli dobrega upravljanja ter naj izboljša zastopanost in vključenost v športu;

38. predlaga, naj se Komisija posvetuje z ustreznimi deležniki o ustanovitvi odbora EU za sektorski socialni dialog za poklicni šport;

39. poziva institucije EU, naj zaščitijo in spodbujajo temeljne pravice športnikov in drugih delavcev v športnem sektorju, vključno s socialnimi pravicami in zaščito, kot so svoboda združevanja, kolektivna pogajanja, nediskriminacija, dostojni delovni pogoji, varnostni ukrepi in zdravje pri delu, zlasti v primeru nosečnosti in materinskega dopusta, države članice pa poziva, naj te pravice izvajajo;

40. poudarja, da je pri oblikovanju in nadzoru politik na področju varnosti in zdravja pri delu potrebno proaktivno upravljanje tveganj, ki bi zajemalo dejavnike, kot so potovanja, koledarji tekem in prekrivanje tekmovanj;

41. poziva institucije EU in države članice, naj v partnerstvu z ustreznimi organizacijami, kot so športne komisije in zveze, še naprej podpirajo pobude za dvojno poklicno pot, vseživljenjsko učenje, obdobje po upokojitvi, osebni razvoj in duševno zdravje športnikov;

42. poudarja, da so športni koledarji postali intenzivnejši zaradi večjega števila evropskih in mednarodnih tekem in tekmovanj, in poziva, naj bodo v postopke odločanja glede koledarjev vključeni vsi deležniki, da bi se izognili prekrivanju;

43. podpira pravico športnikov, da se lahko odločijo zastopati svojo državo, in poudarja, da bi morali biti klubi dolžni športnikom dovoliti sodelovanje v državni reprezentanci;

44. poziva športne vodstvene organe, naj preprečijo, da se domače tekme igrajo na tujem;

45. se zaveda, kako pomembni so mednarodni organi pri zagotavljanju preglednega in pravičnega sistema prestopov v skladu s pravom EU in evropskimi posebnostmi, ter poziva, naj bodo v ospredju pravice športnikov v vseh športih, zlasti mladoletnikov;

46. opozarja, da imajo športni agenti ali posredniki pomembno vlogo ter da je odnos med njimi in mladimi športniki lahko neuravnotežen, zato poudarja, da je potreben na pravilih temelječ pristop;

Evropski model športa: kako lahko politika EU prispeva h krepitvi in zaščiti

47. poziva Komisijo, naj v odziv na močno politično spodbudo držav članic in institucij EU predstavi dolgoročno strategijo za politiko na področju športa in telesne dejavnosti, pri čemer naj se osredotoči na glavne značilnosti evropskega modela športa, in naj predlaga konkretne ukrepe v zvezi s tem;

48. pozdravlja potekajoči dialog o športni politiki in poziva Komisijo, naj poskrbi za dejavno sodelovanje v razpravah na ravni EU, nacionalni in lokalni ravni, kjer bodo v oblikovanje dolgoročnih strategij vključeni vsi ustrezni deležniki;

49. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo zbiranje podatkov in z dokazi podprto oblikovanje politik, da bi povečali vlogo športa pri uresničevanju ciljev politik EU;

50. poziva Komisijo, naj izpolni svojo vlogo varuhinje Pogodb v enem najpomembnejših socialnih in gospodarskih sektorjev v EU ter dejavno spremlja grožnje evropskemu modelu športa, ki temelji na vrednotah, na vseh ravneh, vključno z ločenimi tekmovanji, ki ogrožajo celoten športni ekosistem, ter se spoprime z njimi;

51. spodbuja Komisijo, naj uporabi vsa razpoložljiva orodja za zaščito evropskega športnega sektorja pred pobudami, ki ga ogrožajo in selijo vrednost, ki jo šport ustvarja, iz Evrope;

52. ponovno poudarja posebno naravo športa ob hkratnem spoštovanju prava EU in priznava, da evropski model športa ni univerzalna rešitev za celo paleto različnih športov;

53. pri tem poudarja, da je treba zaščititi vertikalno naravo evropskega modela športa, pri kateri napredovanje in nazadovanje potekata na državni ravni, letna uspešnost v domačih ligah pa je edino merilo za uvrstitev na evropska tekmovanja;

54. poziva Komisijo, naj pripravi jasne smernice o uporabi prava EU, tudi konkurenčnega prava, v športnem sektorju, tudi glede na nedavne sodbe Sodišča Evropske unije;

°

° °

55. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.